

СХВАЛЕНО
Протокол засідання педагогічної ради
Галичанської гімназії
від 31.08.2023 № 1

ЗАТВЕРДЖЕНО:
Наказом Галичанської гімназії
від 31.08.2023 № _____

Директор _____ Тетяна ФЕЩУК

**Освітня програма
Галичанської гімназії
Мар'янівської селищної ради
Луцького району Волинської області
початкова освіта
(1-4 класи)**

ЗАТВЕРДЖЕНО

**Освітня програма
закладу загальної середньої освіти
Галичанської гімназії
Мар'янівської селищної ради
Луцького району Волинської області
початкова освіта
(1-4 класи)**

У закладі освіти навчається у 1 класі – 4 учнів, 2 класі – 6 учнів, у 3 класі – 8 учнів, 4 класі -11 учнів.

Загальні положення освітньої програми

Освітня програма I ступеня (1-4-ті класи) розроблена на виконання Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 року № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» у редакції від 24.07.2019р. № 688 з доповненням, наказу МОН України від 23.03.2018 № 283 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо організації освітнього простору Нової української школи».

З рахуванням поетапного переходу закладу освіти на здійснення діяльності за новим Державним стандартом у 2023/2024 навчальному році освітня програма для 1-2-их класів розроблена на основі Державного стандарту початкової освіти, у редакції від 24.07.2019р., типових освітніх програм (Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22наказ МОН України), для 3-4-их класів (Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22 Наказ МОН України).

Заклад освіти працює за Типовою освітньою програмою початкової освіти під керівництвом Р. Б. Шияна, затвердженою наказом МОН України від 08.10.2019 №1272 для 1-2 класів та Типовою освітньою програмою початкової освіти під керівництвом Р.Б. Шияна, затвердженою наказом МОН України від 08.10.2019р №1273 для 3-4-х класів.

Листа МОН України від 01.02.2018 №1/9-74 «Щодо застосування державної мови в освітній галузі»; Наказу МОН від 13.07.2021 № 813 “Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти”.

Освітня програма початкової освіти окреслює підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання за Державним стандартом початкової загальної освіти.

Освітня програма визначає

ЗАТВЕРДЖЕНО

- загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, курсів за вибором;
- очікувані результати навчання учнів подані у програмі початкової освіти під керівництвом Р.Б.Шияна, затвердженій Наказом МОН України від 08.10.2019 № 1272 (для 1-2-х класів), наказом МОН України від 08.10.2019р № 1273 (для 3-4-х класів).
- зміст навчальних програм, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» використані з офіційного веб-сайту МОН;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою.

***Загальний обсяг навчального навантаження
та очікувані результати навчання здобувачів освіти***

Навчальний план містить складову, сформовану на державному рівні, обов'язкову для закладу загальної середньої освіти. Повноцінність початкової освіти забезпечується

реалізацією інваріантної складової, які в обов'язковому порядку фінансуються з освітньої субвенції та варіативної частини

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1-го класу закладу освіти складає 700 годин/навчальний рік; для учнів 2 класу складає 875 годин/навчальний рік; для 3 класу – 910, для 4 класу – 910.

На мовно-літературну освітню галузь виділено у 1-4 класах 980 годин/навчальний рік з яких на вивчення української мови передбачено часовий розподіл програмного матеріалу між предметом «Українська мова» та інтегрованим курсом «Я досліджую світ», відповідно до якого 5 годин на тиждень використовується на вивчення української мови як окремого предмета, 2 години на тиждень включені до інтегрованого курсу «Я досліджую світ».

Освітня галузь «Іншомовна» реалізується через вивчення окремого навчального предмета «Іноземна мова. Англійська мова», на яку виділено у 1 класі – 70 год, у 2-4 класах – 315 год.

Освітня галузь «Математична» (630 годин на навчальний рік) реалізуються через вивчення окремого навчального предмета «Математика» (3 години на тиждень в 1-2 класах і по 4 години в 3-4 класі) та включення програмового змісту з математики в інтегрований курс «Я досліджую світ», де на математику відводиться 1 година на тиждень.

Освітні галузі «Природнича» і «Технологічна», «Соціальна і здоров'язбережувальна», «Громадянська та історична», представлені в інтегрованому курсі «Я досліджую світ» (525 годин на навчальний рік), на які виділено в 1 класі 3 год. зокрема час на його вивчення у 1-2 класах розподілено наступним чином: природнича – 1 год, технологічна – 1 год, соціальна і здоров'язбережувальна – 0,5 год (1 кл), 1 год (2 кл); 3 год на їх вивчення розподілено наступним чином: на природничу – 1 год, на технічну – 1 год., на соціальну та здоров'язбережувальну і громадянську – 1 год. та історичну – 1 год.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Освітня галузь «Інформатична» у 2-4 класі реалізується через вивчення предмета «Інформатика» (1 год. на тиждень) загалом на галузь в межах одного класу виділено 35 годин/навчальний рік.

Освітня галузь «Мистецтво» у 1-4 класах (280 годин на навчальний рік) реалізується через предмет «Мистецтво», на що виділено 2 год. в тиждень.

Освітня галузь «Фізкультурна» (385 годин на навчальний рік) реалізується у 1-4 класах через навчальний предмет «Фізична культура», на яку виділено по 3 год (2 год - 1 кл). Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 року № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» у редакції від 24.07.2019р. №688 з доповненням, години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Додаткові години для вивчення навчальних предметів, інтегрованих курсів, курсів за вибором, через які реалізуються освітні галузі, проведення індивідуальних консультацій та групових занять, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальні освітні потреби учнів відображаються в освітній програмі закладу. Тому варіативна складова навчального плану використовується на групові заняття у 2-4 класах по 1 год з хореографії. (Рішення педагогічної ради № 1 від 31.08.2023р)

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані (додаток 1).

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів ураховані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків згідно із ч.5 ст.16 ЗУ «Про повну загальну середню освіту», у 1 класі – 35 хвилин, у 2-4 х класах – 40 хвилин.

Відповідно до п.28 Державного стандарту початкової освіти отримання даних, їх аналіз та формулювання суджень про результати навчання учнів 1-4 класів здійснюється у процесі формування оцінювання, метою якого є відстеження особистісного розвитку учнів й ходу опанування ними навчального досвіду як основи компетентності та побудову індивідуальної освітньої траєкторії особистості та підсумкового оцінювання

метою якого є співвіднесення навчальних досягнень учнів з очікуваними результатами навчання визначеними освітньою програмою.

Відповідно до наказу МОН від 13.07.2021р № 813 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти», результат оцінювання особистісних надбань учнів у 1-4 класах виражається вербальною оцінкою, а об'єктивні результати навчання учнів у 1-2 класах – вербальною оцінкою, у 3-4 класах – рівневою оцінкою на підставі рішення педагогічної ради (протокол № 1 від 31.08. 2023р).

Відповідно до Державного стандарту інваріантний складник базового навчального плану для класів передбачає проведення корекційно-розвиткової роботи, напрями та змістове наповнення якої визначаються з урахуванням особливостей психофізичного розвитку дітей з особливими освітніми потребами.

Кожна освітня галузь передбачає обов'язкову корекційно-розвиткову роботу.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті початкової освіти, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

Освітня програма (1-4 класи) має потенціал для формування у здобувачів таких **ключових компетентностей**:

- 1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;
- 2) здатність володіти іноземними мовами, що передбачає можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навчальними матеріалами іноземною мовою;
- 3) математична компетентність, що передбачає розуміння простих математичних залежностей в різних ситуаціях, розуміння процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;
- 4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;
- 5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;
- 6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;
- 7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечно та етично використовувати засоби інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;
- 8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками,

необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

- 9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, вміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;
- 10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;
- 11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень;

та **наскрізних умінь**:

- читання з розумінням,
- вміння висловлювати власну думку усно і письмово,
- критичне та системне мислення,
- творчість,
- ініціативність,
- здатність логічно
- вміння конструювати

ЗАТВЕРДЖЕНО

ризиками, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості перевіряти його на практиці й встановлювати причинно-наслідкові зв'язки.

Змістові лінії кожної освітньої галузі в межах I циклу реалізуються паралельно та розкриваються через «Пропонований зміст», який окреслює можливий навчальний матеріал, на підставі якого будуть формуватися очікувані результати навчання та відповідні обов'язкові результати навчання.

Оскільки освітня програма ґрунтується на компетентнісному підході, теми не передбачають запам'ятовування учнями визначень термінів і понять, а активне конструювання знань та формування умінь, уявлень через досвід практичної діяльності.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття початкової освіти

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років (відповідно до п. 4 ст. 12 Закону України «Про освіту»). Діти розпочинають навчання у 1 класі з 6-ти років.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти за інших умов.

Вимоги до дітей, які розпочинають навчання у початковій школі, мають враховувати досягнення попереднього етапу їхнього розвитку.

*Перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх галузей,
логічна послідовність їх вивчення*

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

- Мовно-літературна
- Іншомовна
- Математична
- Громадянська та історична, природнича, соціальна та здоров'язбережувальна
- Мистецька
- Технологічна
- Фізкультурна
- Інформатична

Концепцією Нової української школи передбачено створення умов для особистісно-орієнтованого навчання. Ефективна індивідуалізація й диференціація навчального процесу забезпечена через організацію навчальних центрів, які відображають навчальні потреби й інтереси дітей. Функціональність навчальних центрів спрямована на створення умов для дослідницької діяльності дітей, розвиток самостійності, організації роботи дітей в парах, у малих групах, а також індивідуально. У навчальних центрах проводитимуться різні види навчальної діяльності, тому вони містять різні навчальні матеріали.

Важливими навчальними центрами для першого класу є такі: центр читання і письма, природознавства, математичний і мистецький центри. Їх наповнюваність забезпечує виконання навчальних програм. Зокрема, центр читання і письма містить: книги, карти, глобус, плакати, вірші, написані на великих аркушах паперу, письмове приладдя (олівці, маркери, фломастери), папір, клей або скоч (липка стрічка), діркопробивач, мотузки, комп'ютер і навушники – для забезпечення можливості слухати і дивитися історії усім разом або окремим дітям; центр природознавства – камінці, мушлі, інші природні матеріали, магніти, збільшувальне скло, терези, довідкову літературу, журнали з природознавства, кімнатні рослини; мистецький центр (центр образотворчого мистецтва) – фарби й пензлі, глину (пластилін), старі журнали, папір, приладдя для письма й малювання, мольберт; центр математики – матеріали для лічби (пластикові іграшки, кубики різних розмірів, фабричні або саморобні предмети для лічби), пазли, доміно, лінійки, терези, інші засоби для вимірювання, ігри.

Логічна послідовність виконання завдань у відповідних навчальних програмах.

Мовно-літературна галузь (українська мова, англійська мова) ставить за мету розвиток особистості дитини засобами різних видів мовленнєвої діяльності, формування ключових комунікативної та читацької компетентностей; розвиток здатності спілкуватися українською мовою для духовного, культурного й національного самовияву, послуговуватися нею в особистому й суспільному житті, у міжкультурному діалозі; збагачення емоційно-чуттєвого досвіду, розвиток мовленнєво-творчих здібностей.

У початковому курсі мовно-літературної освіти виділено такі **змістові лінії**: «Взаємодіємо усно», «Читаємо», «Взаємодіємо письмово», «Досліджуємо медіа», «Досліджуємо мовлення», театралізуємо.

Математична галузь (математика) ставить за мету різнобічний розвиток особистості дитини та її світоглядних орієнтацій засобами математичної діяльності, формування математичної й інших ключових компетентностей, необхідних їй для життя та продовження навчання.

Реалізація мети і завдань початкового курсу математики здійснюється за такими **змістовими лініями**: «Лічба», «Числа, дії з числами», «Вимірювання величин», «Просторові відношення. Геометричні фігури», «Робота з даними».

Громадянська та історична галузь ставить за мету формування власної ідентичності та готовності до змін через усвідомлення своїх прав і свобод, плекання активної громадянської позиції на засадах демократії та поваги до прав людини.

Реалізація мети і завдань освітньої галузі здійснюється за такими **змістовими лініями**: «Я – людина», «Я серед людей», «Моя культурна спадщина», «Моя шкільна та

- ✓ моніторинг соціально-психологічного середовища закладу освіти (наявність соціального педагога);
- ✓ створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників при ВІППО.

При складанні розкладу уроків для 1-4-х класів враховано чинні вимоги щодо організації навчального тижня.

Для профілактики стомлюваності, порушення статури, зору учнів 1-4-х класів в процесі навчальної діяльності проводитимуться фізкультхвилинки, що складаються з динамічних, дихальних вправ, вправ для збереження зору, пальчикової гімнастики тощо. Учитель весь час стимулюватиме учнів дотримуватись правильної постави під час виконання письмових робіт за партою.

Освітня програма закладу освіти та перелік освітніх компонентів, що передбачені відповідною освітньою програмою, оприлюднено на веб-сайті закладу освіти.

Відповідно до п. 8 ст. 12 Закону України «Про освіту», наприкінці 4-го класу, з метою моніторингу якості освітньої діяльності провести державну підсумкову атестацію здобувачів початкової освіти, результати якої не впливають на підсумкову оцінку за рік.

У свідоцтві досягнень учня надавати розгорнуту характеристику результатів навчання учня/учениці, здобутих протягом навчального року. Для здобувачів початкової освіти розробити 2 примірні зразки свідоцтв досягнень, окремо для кожного циклу навчання 1-2, 3-4 класи. Обидва зразки свідоцтв досягнень містять такі частини: «характеристика навчальної діяльності», «характеристика результатів навчання з окремих освітніх галузей», «рекомендації вчителя».

Свідоцтво досягнень учня, керівник закладу освіти. Оригінал документа з відміткою «згідно з оригіналом» з печаткою покласти в особову справу учня в кінці навчального року.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Структура навчального року

Навчальні заняття для учнів 1-4 класів організовуються за семестровою системою:

I семестр – з 01 вересня по 23 грудня 2023 року

II семестр – з 08 січня по 31 червня 2024 року

Впродовж навчального року для учнів 5-6 класів проводяться канікули:

- осінні - з 23 жовтня по 29 жовтня 2023 року;
- зимові - з 23 грудня 2023 року по 07 січня 2024 року;
- весняні - з 25 березня по 31 березня 2024 року.

Освітня програма закладу освіти та перелік освітніх компонентів, що передбачені освітньою програмою, оприлюднено на веб-сайті закладу освіти.

Після закінчення 1-4 класів видається свідоцтво досягнень учнів. Свідоцтва досягнень надається одному з батьків, або іншому законному представнику не пізніше 01 липня, а копія зберігається в особовій справі учня в навчальному закладі.

Освітня програма закладу освіти та перелік освітніх компонентів, що передбачені відповідною освітньою програмою, оприлюднено на веб-сайті закладу освіти.

Директор

Тетяна ФЕЩУК

**Навчальний план
для 1-4 класу початкової школи
Галичанської гімназії, Мар'янівської селищної ради,
Луцького району, Волинської області
на 2023/24 навчальний рік**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин								Всього
		1 клас		2 клас		3 клас		4 клас		
		Тиждень	Рік	Тиждень	Рік	Тиждень	Рік	Тиждень	Рік	
Мовно-літературна (рідномовна освіта)	Українська мова	5+2=7	245	5+2=7	245	5+2=7	245	5+2=7	245	980
Іншомовна	Іноземна мова (англійська мова)	2	70	3	105	3	105	3	105	385
Математична	Математика	3+1=4	140	3+1=4	140	4+1=5	175	4+1=5	175	630
Природнича Технологічна Інформатична Соціальна і здоров'я збережувальна Громадянська та історична Мовно-літературна Математична	Я досліджую світ	3	105	4	140	4	140	4	140	525
Інформатична	Інформатика	-	-	1	35	1	35	1	35	105
Мистецька	Мистецтво	2	70	2	70	2	70	2	70	280
Фізкультурна	Фізична культура	2	70	3	105	3	105	3	105	385
Разом		18+2=20	630+70(700)	21+3=24	735+105(840)	22+3=25	770+105(875)	22+3=25	770+105(875)	3290
Варіативна складова										
Хореографія		-	-	1	35	1	35	1	35	105
Гранично допустиме		19	630	21	735	22	770	22	770	
Всього		18+2(20)	700	22+3(25)	875	23+3(26)	910	23+3(26)	910	3395

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор

Тетяна ФЕЦУК